

КАЗУСЪТ С ДАНЪЧНИТЕ ОБЛЕКЧЕНИЯ ЗА ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ И ПЕНСИОННИТЕ ФОНДОВЕ Е РАЗПЛЕТЕН

● **Хората от небанковия финансов сектор се пребориха с институциите за малко повече преференции на българските граждани**

Съществуващите „пукнатини“ в законодателството ще се избегнат в известна степен през следващата година. Това стана ясно след гласуването на второ четене на Закона за данъците върху доходите на физическите лица. Новият закон влиза в сила от следващата година.

Основната линия на управляващите „от различни цветове“ след настъпване на демокрацията у нас беше да се пълни касичката на бюджета с вземания от данъци. Не е тайна, че фискалната политика лишава хората от достатъчно преференции.

И през тази година поредната законодателна промяна беше направена два месеца по-рано от досегашната практика, но и този път тя е заради това да има промяна в законодателството, без да е ясно какво ще бъде отражението ѝ върху сектора и върху приходите от данъци - твърдят специалисти от двата бранша.

Иначе на пръв поглед данъчният микс за 2007 г. е задоволителен.

Облекченията за хората, които разумно отделят пари за животозастраховане, както и спестявания за втора и трета пенсия, в основни линии се запазват и в по-малка степен се увеличават, коментират представители на животозастрахователните и пенсионните компании. Това обаче стана възможно след многократни преговори с хората на Орешарски. Накрая все пак депутатите решиха, че няма да има таван, а облекчението се запазва в размер на 10 на сто. При теглене на парите по застраховка „Живот“ ще се плаща 15% данък, ако договорът е бил за по-малко от 15 години, и 7% за повече от 15 години.

нията имаше и от дружествата за допълнително пенсионно осигуряване, но тяхната реакция беше силна спрямо премахването на еднократния данък при предварително изтегляне на натрупаните суми, защото прозряха опасността от тотално опразване на индивидуалните партии на осигурените лица и средствата, предназначени за допълнителна пенсия, да отидат за най-елементарно потребление.

Постепенно този вариант бе видоизменен и мутира в друг, също не достатъчно либерален.

Да се фиксира таваните на облекченията, като по този начин се ограничат преференциите. Предложи се с вноските за доброволно пенсионно и здравно осигуряване и застраховане да се намалява сумата на годишните данъчни основи, като облекчението трябваше да е до 10%, но не повече от 10% от максималния осигурителен доход, който е 1680 лв. При обратното получаване на сумите по договорите пък окончателен данък от 12 на сто да остане.

Финансистите се мъчеха да прокарат тази идея, за да могат по-лесно да контролират данъците, като фиксира таван на облекченията. Когато има фиксирана сума „за таван на преференциите“ и няма данък „на изхода“, контролът щеше да бъде облекчен.

Идеята за отпадането на еднократния данък при доброволното пенсионно осигуряване е била предложена, тъй като е трудно да се установи върху каква част от вноските се дължи, обясниха по-късно от министерството. По закон при закриване на партидата на пенсионно осигуряване се облага само онази част от сумата, за която е ползвано данъчното облекчение. По-късно обаче се разбра, че финансовото министерство разполага с необходимата информация и начисляването на данъка не е проблем за администрацията.

Данъчните експерти имаха и друг важен аргумент - така е в европейските държави „на запад“. Истината е, че в повечето страни тези ограничения в преференциите са с фиксирана сума. Друг е въпросът, че става дума за високи суми от порядъка на 2000-3000 евро. От друга страна, във въпросните страни има традиция и в животозастраховането, и в частното пенсионно осигуряване. Затова през последните години в развити страни като Германия и Франция преференциите са ограничени, след като са действали по 30-40 години и натрупванията са огромни. В България няма традиции нито в животозастраховането, нито в доброволното пенсионно осигуряване. Хората се оставят да бъдат обезщетявани от държавата - предимно от социалните помощи и от държавната пенсионна система.

(Продължава на стр. 17)

БЛИЦ АНКЕТА

ДОВОЛНИ ЛИ СТЕ ОТ ПОСТИГНАТИТЕ ПРОМЕНИ В ДАНЪЧНИТЕ ЗАКОНИ И ИМА ЛИ НЕЩО, КОЕТО ВИ СМУЩАВА?

НИКОЛА АБАДЖИЕВ, председател на БАДДПО:

Доволни сме, но не чак толкова. Доволни сме, че след един добър диалог с Министерството на финансите, с Комисията по бюджет и финанси се възприеха редица от нашите позиции и допускането на евентуални грешки беше преодоляно. Доволни сме, че по отношение на облекченията се запази „доброто старо“ и че доходите след придобиване право на пенсия няма да се облагат. По този начин се осъществи

важната за дейността ни стабилност на данъчните регулации.

Не сме доволни „чак толкова“, защото не беше достатъчно задълбочено разгледан въпросът за данъчните облекчения за лицата, родени след 1 януари 1960 г. Надделя мнението, че за този въпрос трябва да се търси решение през следващата година. Това в известна степен е добре, не е добре обаче, че тези хора, които са близо до пенсионната възраст, ще пропуснат още една година възможността да ползват увеличен размер на данъчно облекчение.

ДАНИЕЛА КОНОВА, председател на УС на АБЗ:

Аз бих предпочела да отговоря на въпроса как ще повлияят промените в данъчното законодателство върху развитието на животозастрахователния пазар в България, предвид че целта на данъчната политика е да регулира пазара, осигурявайки приходи в бюджета чрез стимулиране на дейността. Това, което отличава поредната законодателна промяна е, че тя беше направена два месеца по-рано от досегашната практика (обичайно текстовете се гласуваха в края на месец декември), но подчертавам, че и този път тя е направена заради това да има промяна в законодателството, без да е ясно какво ще бъде отражението ѝ върху сектора и върху приходите от данъци. Следва да бъде отбелязан фактът, свързан с увеличаването на лимита на разходите на работодателите за застраховки „Живот“, допълнително пенсионно и здравно осигуряване, като признатият месечен разход беше увеличен от 40 на 60 лева, като нека не забравяме че границата от 40 лева е в сила от 2002 година и не беше актуализирана до сега. Що се касае до облагането на доходите на физическите лица, отново бе приложен моделът на „проба-грешка“. Докато не бъде ясно дефинирана целта (дълг на животозастрахователния сектор в брутният вътрешен продукт на България), ефектите от това да е застрахован животът и трудоспособността на работоспособния гражданин, ще бъдем свидетели на още „ремонтни“, заради това да има „ремонтни“. Следва да се подчертае, че формите на допълнително доброволно осигуряване и застраховане имат дългосрочен характер и лицата биха били мотивирани да инвестират в тях само ако имат дългосрочна стабилност на данъчното третиране, което би им позволило да изграждат далеч по дългосрочни планове в тази връзка при предвидима данъчна среда.

Реално приетите промени по отношение на животозастраховането най-общо запазват данъчния режим, като увеличават ставката на еднократен данък при застраховките до 15 години на 15% /досега бяха дванадесет/, а за сроковете от 15 и повече години се намаляват от 12% на 7% само при плащанията, свързани с изтичане на срока на застраховката.

МАКСИМ СИРАКОВ, вицепрезидент на „Алианс България Холдинг“:

Постоянните промени в данъчните преференции се отразяват негативно върху застрахователния бизнес, защото клиентите не знаят какви преференции ще имат в следващите години. Според мен, за да има стабилност, трябва да се стигне до един вариант на данъчните закони, който е обществено приемлив за всички страни - държавните органи, данъчните институции, Министерство на финансите. Законодателят трябва да е убеден, че това е един добър вариант за нашата държава, да има по-продължително действие в годините напред, да се променя последователно и постепенно (когато обстоятелствата го изискват).

Лично аз съм неудовлетворен, че се запази данъкът „на изхода“ и това няма да стимулира достатъчно хората, които си купуват застраховки „Живот“. Предложението на нашия бранш беше да има преференции за дългосрочното животозастраховане. Застраховките „Живот“ със срокове над 15 години да бъдат напълно освободени от данъци при изтичане на сроковете им. За съжаление това предложение не беше прието нито от финансистите, нито от народните представители.

ПРЕДИСТОРИЯТА

Пазарлъците между бизнеса по животозастраховане и допълнително

пенсионно осигуряване, от една страна, и финансовите институции, от друга, започнаха още в разгара на лятото, когато хората на министър Орешарски бяха на път да прекроят данъчния статут на животозастрахователните и пенсионните дружества така, че да превърнат системата на небанковия финансов сектор в едно от най-удобните убежища за укриване на доходи. Последва бурно недоволство от страна на компаниите и пенсионните дружества, които алармираха публично, че дейността им е пред срив.

Опасността беше провокирана, първо, от предложението за размерът на ползваното облекчение да се определи в твърда сума - 60 лв. месечно и не повече от 720 лв. годишно, второ, от решението да се освободят от данъци сумите за животозастраховки, както и тези, внесени в доброволните пенсионни фондове при преждевременното им изтегляне от страна на вносителите.

Това са много ниски суми на облекченията - алармираха веднага от животозастраховането - и затова голямата част от клиентите на застрахователните компании няма да могат да ползват реалните преференции и няма да имат интерес да поддържат по-високи застраховки „Живот“. Същата реакция по отношение размера на облекче-